

High performance. Delivered.

Felles IKT-arkitektur i offentlig sektor

Kommentarer og tilbakemeldinger fra Accenture

Copyright © 2008 Accenture All Rights Reserved.

Sammendrag

Accenture vil benytte anledningen til å gi honnør for det arbeidet som er gjort med FAOS-rapporten, og ikke minst at det med dette faktisk er satt i gang et viktig arbeid for å skape et bedre grunnlag for samhandling og effektivisering i offentlig sektor. Nå gjelder det at arbeidet konkretiseres og tydeliggjøres og at det settes ut i konkret handling snarest mulig.

I vår tilbakemelding har vi lagt vekt på 3 viktige områder:

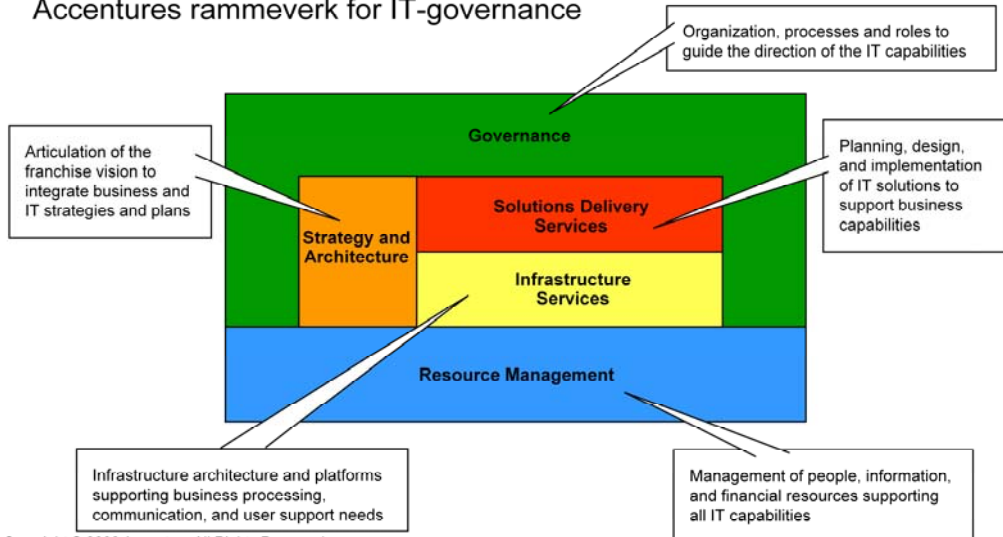
- Tydeliggjøring av målbildet, ved blant annet å komplettere bildet med hvilke tjenester som skal realiseres.
- Sikring av en sterk og velfungerende styringsmodell da dette vil være avgjørende for suksess
- Et konkret og langsiktig måleregime for kost/nytte må etableres for å sikre gevinstrealisering, og resultatene må tilgjengeliggjøres.

I tillegg har vi tillatt oss å foreslå noen konkrete aktiviteter som vi mener er viktige for arbeidet med felles IKT arkitektur i offentlig sektor på kort og lengre sikt.

En sterk og velfungerende styringsmodell er avgjørende for suksess. Accentures rammeverk kan være et utgangspunkt for å fordele ansvar mellom departementer eller etater

Accentures rammeverk for IT-governance

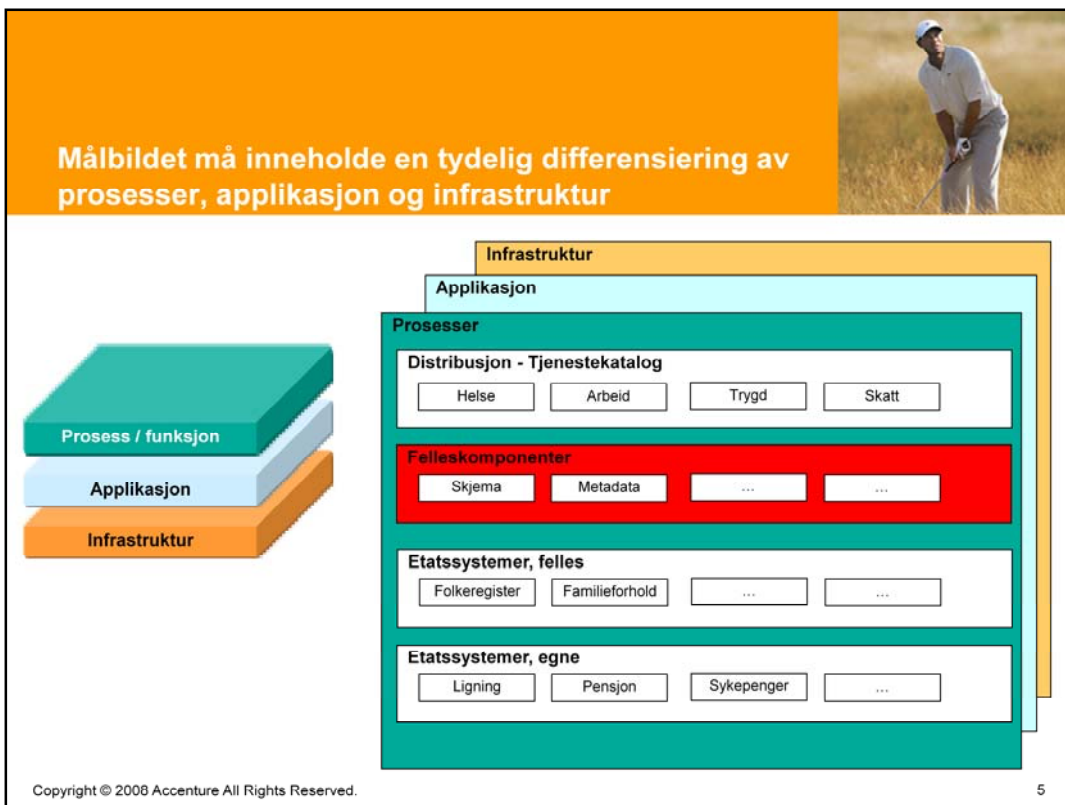

Copyright © 2008 Accenture All Rights Reserved.

Innspill til implementasjon av styringsmodell

- Finansiering av lønnsomme prosjekter for fellesskapet må ikke forhindres av manglende lønnsomhet for den virksomhet som fremmer forslaget
- Føringer for ikt-prosjekter:
 - Incentiver som gjør det attraktivt å følge føringer er bedre enn sterke føringer/tvang
 - Derimot er full frivillighet heller ikke å anbefale
- Beslutningsorgan for investeringer må legges til et sterkt organ
 - FIN bevilger penger og måler kvantitativ nytte
 - DIFI og/eller FAD har en faglig rolle og beskriver kvalitativ nytte og gir innspill til kvantitativ nytte
- Mulig ansvarsfordeling i forhold til IT-Governance-modellen
 - *Governance* – FIN, bevilgninger, godkjenning (a la KS2), kost/nytte
 - *Strategy & Architecture* – DIFI (her trengs fagkompetanse for å ivareta et langsiktig målbilde)
 - *Solutions Delivery Services* – de enkelte etater, evt. felles styringsråd
 - *Infrastructure Services* – samme som over
 - *Resource Management* – samme som over

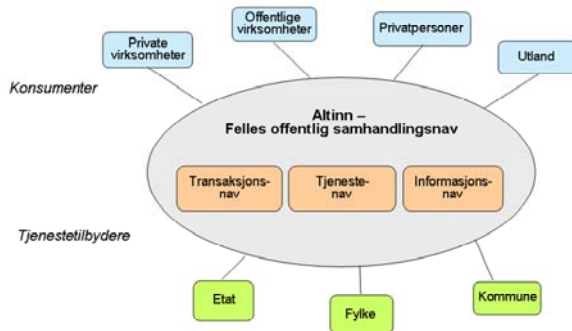
Det foreslåtte målbildet blander sammen prosess og applikasjon/infrastruktur ved at navngitte portaler ligger på toppen over felleskomponenter og etatskomponenter. Derfor må målbildet tydeliggjøres ved å dele det i tre lag.

Prosesslaget må ha et distribusjonslag på toppen som er tjenestedrevet ifht til de tjenestene stat og kommune tilbyr til borgerne.

De øvrige prosessområdene kan deles inn på samme måte som finansieringsmodell nr 5 i rapporten – fellesfunksjoner, etatssystemer som har felles interesse, og etatssystemer som kun har interesse innenfor en etat. Noen eksempler er gitt i figuren.

Man trenger ikke å detaljere applikasjonslaget i FAOS rapporten, men prosesslaget bør spesifiseres.

Altinn i IKT-målbildet

- Altinn er et felles akseppunkt for borgere og næringsliv mot det offentlige. Det understøtter tjenester og samhandlingsprosesser innenfor og på tvers av etater. Det formidler og arkiverer meldinger med høyeste grad av sikkerhet. Det inneholder registerfunksjonalitet for å kunne validere og berike meldingene som formidles.
- Altinn skal ikke inneholde etatsspesifikk logikk. Det skal ligge i etatenes fagsystemer. Altinn vil imidlertid inneholde logikk for prosessene som offentlige tjenester består av.
- Altinn skal bidra til økt samhandling mellom offentlige virksomheter og deres kommunikasjon med private virksomheter og privatpersoner for å oppnå samfunnsmessige effektiviseringer og besparelser
- Beskrivelsen av Altinn II i FAOS-rapporten bør oppdateres, slik at det tydelig fremgår hvilken funksjonalitet og arkitekturkomponenter Altinn tilbyr.
- Det videre arbeidet med oppdateringer og kommunikasjon ift. Altinn bør koordineres av Brønnøysundregistrene og Altinn sentralforvaltning (ASF)

Etablere utvidet og sentralisert måling av kost/nytte

- En felles IKT-arkitektur vil ha åpenbare positive samfunnsøkonomiske effekter
- Manglende opplevd nytte hos den enkelte etat må ikke stoppe prosjekter med samfunnsøkonomisk nytte
- Én aktør (f.eks FIN) må være ansvarlig for og eie planlegging og måling av kost/nytte, der de enkelte offentlige virksomheter kan gi input
- Det bør etableres et sentralt og utvidet måle- og oppfølgingsregime for IKT-prosjekter – spesielt for prosjekter som går på tvers av virksomheter
- Måling av nytte må konkretiseres og tilgjengeliggjøres for fellesskapet – det vil også bidra til økt interesse og engasjement for IKT-prosjekter som går på tvers

Per i dag er det omfattende krav til planlegging, kvalitetssikring, gevinstrealisering med mer for offentlige IKT-prosjekter som overstiger 500 MNOK. Tilsvarende gjelder ikke for prosjekter under denne grensen.

Accenture mener at alle offentlige prosjekter (ikke bare IKT) bør underlegges en måle- og oppfølgingsregime for å måle, følge opp og synliggjøre gevinstene ovenfor skattebetalerne.

I tillegg bør prosjekter også følge en felles metodikk og beste praksis for å sikre god planlegging og gjennomføring av prosjektene. Et slikt mandat bør naturlig ligge hos DIFI.

Accentures modell for måling av verdiskapning i offentlig sektor (PSV*)

- Utgangspunktet er mest mulig resultater produsert på en mest mulig kostnadseffektiv måte
- En offentlig virksomhet møter disse motstridende kravene hver dag, og dette gjør det vanskelig å skape verdi for borgere
- Accentures modell for måling av verdiskapning tar hensyn til de omgivelsene en offentlig virksomhet virker innenfor. Det er et rammeverk for måling og oppfølging av verdiskapning for en offentlig virksomhet
- Modellen viser ikke hvordan en offentlig virksomhet gjøre det på en absolutt eller objektiv skala, men hvordan virksomheten har gjort det over tid – relativt til sitt gjennomsnitt

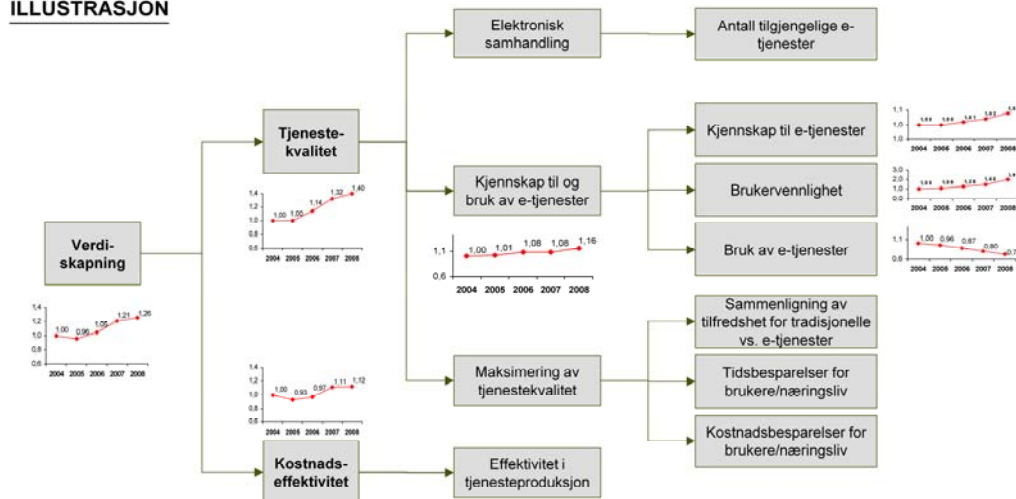
* Public Sector Value (PSV) er en patentert modell for måling og oppfølging av verdiskapning
Copyright © 2008 Accenture All Rights Reserved.

Et robust, logisk og visuelt rammeverk for måling og oppfølging av verdiskapning i offentlig sektor bør benyttes for offentlige prosjekter. Accentures *Public Sector Value*-rammeverk er et slikt rammeverk.

Illustrasjon av etablert rammeverk for måling av verdiskapning i offentlig sektor*

ILLUSTRASJON

* PSV – Public Sector Value er Accentures rammeverk for måling av verdiskapning for en offentlig virksomhet over tid.
Se http://www.accenture.com/Global/Research_and_Insights/Institute_for_Public_Service_Value/DeliveringPublicValue.htm
Copyright © 2008 Accenture All Rights Reserved.

Modellen over er en visuell illustrasjon av hvordan Accenture ser på verdiskapning i offentlig sektor – modellen over er et eksempel på måling av eForvaltning. Modellen kan utvides og tilpasses etter behov, og resultatene kan lett leses og forstås.

Accenture mener at det gode arbeidet som er igangsatt gjennom utarbeidelsen av FAOS-rapporten allerede i 2008/2009 bør videreføres på en målrettet måte. På denne siden oppsummeres hvilke områder og aktiviteter vi oppfatter som sentrale å videreføre på hhv. kort og lang sikt. Innspillene til videre aktiviteter bør sammenstilles i en felles plan og koordineres og styres av den/de enhetene som gis ansvaret for å videreføre arbeidet med felles arkitektur i offentlig sektor i Norge.